

Fiatalok tárlata

Az idén nyáron kilencedszer rendezte meg a KISZ Csongrád megyei bizottsága az ország letehetősebb fiatal amatőr képzőművészeinek nyári művésztelepét Hódmezővásárhelyen. Az ország minden részéből érkezett fiatalok a két hét alatt vásárhelyi képzőművészek irányításával, a művészet és mesterség alapjaival ismerkedtek, megízlelték az alföldi táj hangulatát, találkoztak a vásárhelyi képzőművészet legjelesebb alkotóival, s a tábor végén munkakiállításra mutatták be legsikerültebb alkotásaikat. Vasárnap a vásárhelyi Tornyai János Múzeumban, az immár hagyományos téli tárlaton azok a fiatalok mutatják be festményeiket, grafikai lapjaikat, szobraikat, kerámiáikat, akik a VIII. és IX. országos ifjúsági képzőművészeti tábor vendégei voltak. Közel negyven fiatal mintegy száz alkotása szerepel a tárlaton, bizonyítva a nyári élmények erősítő hatását, a fiatalok tehetségét, a tábor szellemi kisugárzását.

A legkülönbözőbb technikával készült alkotások szerepelnek a kiállításon, olaj- és temperafestmények, tollrajzok és rézkarcok, monotypiák és textil faliképek, kerámiaalkotások és faszobrok. Amilyen sokszínű a műfaji változatosság, ugyanolyan sokarcú a stílusi ihletés, a népművészetből éppoly intenzitással merítenek a fia-

tal alkotók, mint az avantgard stílusirányzataiból, a kubizmus, a szürrealizmus eszköztárából. A hatások is jól megfigyelhetők, s ez is a művésztelep kisugárzó erejét bizonyítja. Hézős Ferenc, Fodor József, Fülöp Erzsébet művészetének hatása egyértelműen leolvasható néhány alkotásról.

A kiállításon szereplő fiatalok közül jó néhány nevével találkozunk már — Kollár György a szegedi nyári tárlaton szerepelt, Kolozsvári Miklósnak a közelmúltban volt önálló tárlata a szegedi fiatal művészek klubjában, s amatőr tárlaton találkozhattunk Szegeden Szekeres Ferenc és Szemán Béla grafikáival is. Ők jelentik a mostani kiállítás erejét is, kiegészítve a sort Czákó János, Zsáky Zsuzsanna és Ungvári Mihály nevével.

Az *Alföldi Nyár* című kiállítását vasárnap délelőtt dr. Dömötör János, a Tornyai János Múzeum igazgatója nyitotta meg. Tóth Zsuzsanna, a KISZ Csongrád megyei bizottságának titkára nyolc díjat nyújtott át. Kiemelt díjban részesült Józsa Sándor, Czákó János és Ungvári Mihály. Díjat kapott Zsáky Zsuzsanna, Szekeres Ferenc, Kolozsvári Miklós, Torma Anna és Szemán Béla. A fiatal alkotók vásárhelyi kiállítása január közepéig tekinthető meg.

T. L.

Emlékezés Kelemen Lászlóra

Kelemen Lászlóra, a magyar színjátszás úttörőjére emlékeztek — a halálának százhatvanadik évfordulója alkalmából — vasárnap Makón. Emléktáblát avattak a Vörösmarty utca egyik épületén. Kelemen László, az első magyar színtársulat szervezője az 1800-as évek elején hat évig lakott e helyen. A márványtáblán — amelyet a helyi József Attila Tsz állított — erre emlékeztetnek a sorok.

Idei építészeti Nívódíjak

Az Építészeti és Városfejlesztési Minisztériumban hétfőn dr. Szabó János államtitkár osztotta ki az 1974. évi építészeti nívódíjakat. A Szovjet Kultúra és Tudomány Házának tervezéséért és kivitelezéséért a Lakó- és Kommunális Épületek Tervező Vállalat és a Középületépítő Vállalat kapott nívódíjat 75 ezer—75 ezer forint értékben.

Az Orosházi Síkúveggyár létrehozásáért az IPARTERV 60 ezer, a Szilikátipari Központi Kutató és Tervező Intézet és a 31-es számú Állami Építőipari Vállalat 45 ezer—45 ezer forintos nívódíjat kapott.

Ellenőrzés az utakon

A közutakat ellenőrző szolgálatos rendőrjárőrök azzal nyugtattak bennünket, hogy a napnak nem a legkritikusabb időszakában csatlakoztunk hozzájuk, mert a déli órákban alig-alig merészkedik valaki ittasan vezetni, márpedig nekünk ilyenek kellenének, elriasztó példának.

Azért csak menjünk, nézzük, mi történik az utakon.

Arokban az ID 32-81 rendszámú autó

Fél órába telt, amíg a szűnni nem akaró dugból, torlódásokból kievickéltünk az Izabella hídon át a lemezgyárig. Az út hossza pedig mindössze pár száz méter. Előttünk poroszkált egy lovaskocsi, amely lefogta a forgalmat. A gumigyártól nyíltá vált a forgalom az E5-ös úton, s akik eő tünk haladtak, gyorsan megugrottak, beletaposnak a gázpedálba. Közöttük egy vegveshasználatú ZSUK kisteherkocsi is, amely az SD 29.65-ös rendszámot viselte. Ez a kocsi típus lakott területen kívül óránként maximálisan csak 70 kilométeres sebességgel közlekedhet. Az előttünk haladó ZSUK vezetője viszont csak úgy „pörkölt”. Hogy megelőzhetjük és elhagyhatjuk, a rendőrök sebességmérő órájához mutatott a 100-as szám felé közelített. A műszerfalon egy fehér gombot megnyomva a kocsit hátsó ablakán kívül ládt a stórlámpa. Mellette az „Ellenőrzés” felirattal, illetve a jobbra leállást mutató nyílal.

— Hova rohan ennivre? — kérdezte a járőrparancsnok, miután kérte a vezető és a kocsit okmányait.

— Innen voltam pedig a hetvenen — vágta rá szemrebbenés nélkül.

— Ezt meg honnan veszi, hiszen rossz, nem működik a kilométeróraja — pirított rá a járőrparancsnok, majd hozzátette: — Elfogadja a száz forint helyszínbírságot, vagy írjam a feljelentést?

— Kérem szépen, inkább most fizetek — kapcsolt rögtön a ZSUK vezetője és belenyúlt a zsebébe. Készséggel meghallgatta még az intelmet, miszerint a rossz kilométeróra sok mindenre enged következtetni. Arra például, hogy csúnyán vissza lehet vele élni. El lehet számolni rajta feketefuvarokat, hiszen a beragadt, mozdulatlan számokba minden beleférhet, kivéve a megengedett sebesség túllépését.

Sándorfalva és Ópusztaszer között a Volán YE 07-06-os IFA teherkocsija, megakadva gázpalackkal, ugyanígy, vagy még jobban. Bár vele szembe jövet jelzett, felvillantotta Wartburgja fényoszoróját egy magánautó, aki messziről látta, hogy a rendőrségi kocsi „rátapadt” a Volánosra. Az nem vette észre, vagy ügyis mindegy volt már, hiszen bemertük, hogy a megengedett 70 helyett óránként 85 kilométeres sebességgel „ballagott”.

Nem kellett volna neki pedig más, csak összelátköznia egy mellékútról éppen beavágódott pótkocsis. DUTRA 1000-es vontatóval, amelynek rendszáma: VN 51-51. Tulajdon, hogy nyakig sárosan hajtott az útra, nem volt bekötve a pótkocsiba sem a fék, sem a világítás. A vezetőfülkéből nem lehetett hátráltni egy résnyre sem. Ezzel a vontatóval előzni, kanyarodni kész veszedelem egy mögötte haladó bármilyen gépjárműnek.

— Hajmeresztő az ön mutatványa — csóválta fejét a járőrparancsnok, miután kiderült, hogy a vontató vezetőjénél nem volt semmiféle okmány sem önmagáról, sem járművéről, sem rakományáról. Kukoricaszárat vitt valahonnét valahova. A gépjármű a dóci Virágzó Tsz-é. Mit sem használt a vontató vezetőjének majdnem sírásával párosult könyörgése, hogy ne jelentsék fel, mert annak borsos ára lesz. Még örülhet, hogy így megúszta, és nem okozott a műszakilag rendetlen géppel jövátetet.

len balesetet másnak, és önmagának.

Ettől az esettől pár száz méterre enyhén jobbra ívelő kanyar után, kerekével ég fel az út menti árokban hevert a piros színű ID 32-81-es rendszámú Moszkvics. Vezetője kárcolás nélkül kimászott belőle, és elindult segítségért, emelőlert.

— Alig jöttem pedig ötvennel — mentegetőzött a kocsit szerencsés tulajdonosa. Pár méterre arrább vastag akácok. Rossz rá gondolni, ha a kocsit bennük bukfengett volna. Az úton elhaladó résztvevő pillantgatott az árokba fordult piros Moszkvicsra, amelynek vezetője Kistelekre igyekezett, mégis visszafelé bukfengett, orral Szegednek. Nem kell hozzá különös szándékom, hogy a száraz út este ten a palikára szaladaskor mennyivel volt nagyobb a kocsit utazó sebessége a mentetőzések bedobott ötven kilométernél.

Utunk, részvételünk, az ellenőrzésben mindössze két órányra terjedt, ráadásul nem is a legkritikusabb időszakot választottuk. Mindössze az LY 70-98-as rendszámú motorkerékpár vezetőjét szondáztatták meg, s az eredmény negatív volt a rendőrjárőrök örömeire is, mert ezúttal nem szaporodott ittas vezetés miatt az idén indított több száz eljárás. Nem szólva azokról, amelyek hétszázannak vannak, akiknél ennek kapcsán 1974-ben, visszavonták jogosítványukat, hosszabb, rövidebb időre, és nem okozott a műszakilag rendetlen géppel jövátetet.

Lódi Ferenc

Teendők a termelésben és a felvásárlásban

Tegnap, hétfőn délelőtt 9 órakor tartotta évi rendes ülését a MEK igazgatótanácsa Szegeden, a Hungária étterem emeleti termében. A résztvevők elemezték, hogy a küzdelmes esztendő tíz hónapját hogyan is zárta a vállalat: hogyan tett eleget feladatának, azoknak az elvárásoknak, amelyekkel a lakosság ellátását hivatott szolgálni. Az őszi napokban különösen sok gond nehezítette a munkát, hiszen a nehéz körülményt fokozta a munkoröhelyzet állandó romlása, az áruátvétel feldolgozásával járó többletbérfizetés, és áruvesztés, a munkaerőhiány miatt fennálló többletszállítási költség és az áru minőségi romlása. Elég csak utalnunk arra, a lapunkban is többször szóvá tettük, hogy az időjárás következtében több közös gazdaságból nem tudták felvásárolni a zöld paradicsompaprikát.

A szakbizottságok működéséről is számot adott az igazgatótanács. Bőven van még javítanivaló, mert a szakbizottságok nem töltik be funkciójukat. A közös vállalat tagjainak száma október 31-én 79 szövetkezet, ebből 54 termelőszövetkezet, és 25 általános fogyasztási és értékesítő szövetkezet. A tagok vagyoni betéteje 4 millió 80 ezer forint.

A közös vállalat 1974-ben 59 tésszel, 6 szakszövetkezettel, 1 állami gazdasággal és 3 ezer 433 egyéni termelővel kötött termelési és termékekértékesítési szerződést. A szerződésük 11 ezer 208 vagon árura vonatkoznak, s október végéig ebből 9 ezer egyszáz vagon árut vettek át. Burgonyából összesen 1323 vagonra szólt a szerződés, sajnos a teljesítés alig haladja meg az ötven százalékot. Nagy az elmaradás az érszi érésű burgonyánál; a lezáródott 1033 vagonból mindössze 394 vagonnyit

szállítottak le, ami 38,2 százaléknak felel meg. Az elmaradást részben indokolja néhány objektív körülmény is, ami a termelés és feldolgozás, valamint az értékesítés folyamán jelentkezett. A vetőgumó-ellátás is vontatott volt, amihez párosult a kényszer fajtaválasztás. A gépesítés sincs rendszerben, így aztán az átlagtermések igen differenciáltak, hektáronként 100—400 mázsáig változtak. Elsősorban a homoki gazdaságoknál lehetne a termésátlagokat javítani rendszeres öntözéssel.

Vidékünkön igen lényeges, hogy a következő években a

termelési rendszerben, vagy azon kívül, burgonyát termeszto közös gazdaságokban törekedjenek a helyes fajtaválasztásra. Különösen kedvelt napjainkban a Desiree, íze és jó tulajdonságai miatt. Ugyanakkor nagy termést is ad, megfelelő természetstechnológia és talajerő-ellátottság mellett. Sajnálatos módon gyümölcsből és egyéb zöldségfélékből sem alakult kedvezően a felvásárlás. A tanácskozás megállapította: bőven van még javítanivaló, s ez nemcsak a termelésre, de a felvásárlásra is értékesítésre egyaránt vonatkozik.

Sz. L. I.

Ficzek úr

Ficzek úr, az „önálló kispáros” nemcsak a századelő jellegzetes figurája. Hidas Antal a minden körülmények között és mindenáron csak a saját boldogulásával törődő, környezetére süket és vak kispoligár típusát teremtette meg az 1937-ben készült regénytrilógia első kötetében. (A másik két kötet: Márton és barátai, Más muzsika kell.)

Ficzek élete — vesszőfutás a háborúig. Munkabírása, energiája határtalan, éppúgy, mint naivitása, amelyet méretei miatt már inkább kell butaságnak nevezni. „Briliáns” ötletei, „suszterkirályos” álmai egyre mélyebbre taszítják, minél nagyobb az ötlet, annál nagyobb a bukás. Hiszen Ficzek egy pillantásra sem méltatja a világot, amelyben pedig sok minden történik — nélküle. Sztrájkból, forradalomból, inflációból, szegénységből és gazdagsá-

ból csak annyit vesz észre, amennyit az ő köréit érinti. Gyászos végű vállalkozásai is ilyen szegényes, szűk körű és későn kapott információk alapján születnek. És ahány csőd, annyiszor bálmul maga elé Ficzek: nem érti, miért nem gyümölcsozik „okossága”, jószándéka, tömredek munkája. A komikus-groteszk ábrázoláson néhol csipetnyi megértés, vagy inkább sajnálat sugárzik át. Hajdufy Miklós filmjének utolsó jelenetében is: Ficzek már munderban, menetszólóból válik ki, hogy — arccán végre valami normális emberi aggodalommal — gyerekei vigyázatára intse asszonyát.

Hidas Antal születésnapját a groteszk hangvételű film bemutatójával ünnepelte a Televízió. Méltó köszönet volt. Hiteles század eleji atmoszférát és a kispoligár időálló típusát teremtette egyszerre. Haumann Péter

névéhez pedig valószínűleg sokáig még egy név társul az emlékezetben: Ficzek úr. Már régen tudjuk, Haumann mindent el tud játszani. De ezt a szerencsétlen, csetlőboló „chaplínes” figurát mintha neki írták volna. Néhány szögletes mozdulata, az önmagától eltelt Ficzek póza, ostoba-csalafinta fintorai, peckes járása, a kudarcától összeszaladt rancál — feltehetőleg, „chaplínes” figurát mintha neki írták volna. Néhány szögletes mozdulata, az önmagától eltelt Ficzek póza, ostoba-csalafinta fintorai, peckes járása, a kudarcától összeszaladt rancál — feltehetőleg, „chaplínes” figurát mintha neki írták volna. Néhány szögletes mozdulata, az önmagától eltelt Ficzek póza, ostoba-csalafinta fintorai, peckes járása, a kudarcától összeszaladt rancál — feltehetőleg, „chaplínes” figurát mintha neki írták volna.

S. E.

Úttörők, kisdobosok változatos programja

A téli szünetben sokoldalú, színes úttörőélet várja a pájtásokat; gazdag programra nyílik lehetőség a kisdobosok, úttörők részére a csapatotthonokban, úttörőházakban, művelődési központokban, téli kirándulóhelyeken, a lakóhelyek expedíciós pontjain.

A téli szünetben megkezdődnek az úttörő-vetélkedők, szemlék csapa-szintű fordulói. A tudományos-technikai szemle eseményein mintegy 400 ezer pájtás vesz részt. A kulturális szemle csapatbemutatóin kívül az „Eneklő ifjúság” úttörő kórusmozgalmának most a járási, városi

fordulói folynak. Megkezdődnek a X. úttörő-olimpia országos döntői cselgáncsban, birkózásban, asztaliteniszben. A kis sportolók versenyeinek Zalaegerszeg ad otthont. A téli szünet az úttörővé legfontosabb akciójának, a „Nem térkép e táj...” expedíciónak is egyik csúcspontja lesz. Az örsök, rajok, csapatok a szünetet használják fel expedíciós útjaik, portyáik lebonyolítására. Elsősorban azokat a felszabadulási emlékhelyeket keresik fel, amelyeket a félvé során kutatómunkájukkal, levelezéseikkel megismertek.